

Nieuwsbrief PSH GOR bij Covid-19

Nummer 19 (07 januari 2021)

Landelijk coördinatieteam PSH GOR (ARQ/ Nivel/ cGM/ GGD GHOR NL)

Dit is alweer de 19^e nieuwsbrief over PSH en GOR bij de Coronacrisis, waarmee we u op de hoogte houden van ontwikkelingen rond PSH en GOR. We zullen de nieuwsbrief uitbrengen als er voldoende informatie is om te delen, dus onregelmatig.

Nieuwe producten en informatie PSH

Werkzaamheden ARQ in 2021

De werkzaamheden die ARQ in het kader van de instellingssubsidie 2021 zal uitvoeren, zullen voor een groot deel in het teken staan van COVID-19. Er zal een uitgebreide evaluatie plaatsvinden waarbij de rol van ARQ, de samenwerking tussen verschillende partijen, de benodigde capaciteit en competenties voor een dergelijke crisis onder de loep genomen zullen worden. Tevens maken we een begin met de herziening van de multidisciplinaire richtlijn waarin ook langdurige crises en de kennis die we in de huidige crisis hebben opgedaan meegenomen wordt. Vanzelfsprekend zullen er ook weer interessante kennis-kringen en netwerkdagen georganiseerd worden. Wij hopen op een ontmoetingsvol jaar.

Doelgroep in beeld; geldproblemen

Op het Steunpunt Coronazorgen kunnen verschillende groepen die op een of andere manier getroffen zijn door de COVID-19 crisis informatie vinden die hun mentale gezondheid zou kunnen bevorderen. De informatie die op het Steunpunt wordt geboden, wordt op basis van (bestaand) onderzoek, gesprekken met experts, gespecialiseerde instanties en ervaringsdeskundigen opgesteld. In deze rubriek bespreken we een doelgroep die aandacht krijgt op het Steunpunt. Deze keer: financieel gedupeerden. Hiervoor spraken we onder andere een medewerker van het NIBUD. ZZP'ers en flexwerkers aan de onderkant van de arbeidsmarkt, zoals mensen met een flexibel dienstverband in de horeca of vrijetijdsbesteding, hebben het in deze crisis extra moeilijk. Voor een deel van hen is het inkomen gedeeltelijk of geheel weggefallen. Toch waren er ten tijde van deze uitvraag in november (nog) geen mensen die door COVID-19 echt diep in de schulden terecht waren gekomen. De maatregelen van de overheid leken daar in belangrijke mate aan bij te dragen. Financiële problemen kunnen stress en schaamte met zich meebrengen. Op het Steunpunt gaan we hierop in door de problemen en de stress te (h)erkennen en te normaliseren en door korte, bondige praktische tips te geven. Aanvullend verwijzen we naar initiatieven en instanties die uitgebreidere hulp kunnen bieden. We proberen aan te sporen tot het tijdig inschakelen van hulp en het bespreekbaar maken van de problemen. In de COVID-19 crisis ligt de behoefte vooral bij eenvoudige dienstverlening, waarbij het cruciaal is dat mensen weten waar ze terecht kunnen met financiële vragen en problemen. Wanneer er allerlei voorwaarden worden gesteld aan de hulp haakt men af, met alle gevolgen van dien. Het aan de orde stellen van financiële problemen is nog altijd een taboe. Het is daarom belangrijk dat gesprekken over geld overal plaatsvinden, ook op plekken waar er gewoonlijk niet direct over gesproken wordt, bijvoorbeeld, bij grote uitzendorganisaties met veel flexibele contracten. Door de problemen bespreekbaar te maken, wachten mensen minder lang met hun hulpvraag en stapelen de problemen zich minder snel op. Voor meer informatie:

<https://www.steunpuntcoronazorgen.nl/ik-heb-zorgen/geldproblemen>

Interessante informatie en producten algemeen

Hoe denken Brabanders over het Coronavirus?

Een [breed uitgevoerd onderzoek in Brabant](#) geeft inzicht in hoe Brabanders de aanwezigheid van het coronavirus ervaren. Meting 6 geeft opnieuw goed inzicht in de maatschappelijke effecten van het coronavirus. Het PON heeft de peiling uitgezet onder de leden van het Brabantpanel en onder de Brabantse leden van PanelClix. De vragenlijst van de vijfde meting is ingevuld door 2.050 Brabanders. Met deze respons kunnen betrouwbare uitspraken worden gedaan voor de provincie Noord-Brabant en is een uitsplitsing mogelijk naar de veiligheidsregio's. Het onderzoek is een initiatief van de provincie Noord-Brabant, de Brabantse Veiligheidsregio's, diverse Brabantse gemeenten, de GGD en het PON.

Update SCP rapport Maatschappelijke effecten van Corona

Het SCP heeft een [beknopte publicatie](#) geschreven waarin ze de eerste bevindingen over het welbevinden hebben geactualiseerd met metingen in oktober. Nederlanders gaven hun leven tijdens de tweede coronagolf in oktober een 7,2, wat maar een tiende lager is dan voor de pandemie. Als je mensen echter vraagt of zij zich somberder of opgewekter voelen dan voor corona, dan zegt bijna de helft (46%) zich (iets) somberder te voelen. Mensen voelen zich dus wel somberder, maar dit vertaalt zich nog niet in een algehele toename van psychische problemen. Toch zijn er zorgen wat betreft het welbevinden bij specifieke groepen. Zo is met name de gemiddelde levenstevredenheid van jongvolwassenen dit najaar gedaald (in oktober een 6,8). De vraag is daarnaast wat de langere termijn effecten zullen zijn van deze aanhoudende pandemie en de bijkomende beperkingen en onzekerheden op het welbevinden van burgers. De veerkracht van de Nederlandse samenleving is niet onbegrensd.

SCP Coronakompas over kwaliteit van leven en samenleving tijdens de coronacrisis

Het coronavirus veroorzaakt steeds duidelijker een maatschappelijke crisis, naast een gezondheids- en economische crisis. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) volgt dit al sinds de uitbraak van het virus. Het SCP brengt de inzichten tot nu toe samen in een 'SCP-coronakompas'. Dit biedt inzicht in de maatschappelijke effecten, hoe die zich door de tijd ontwikkelen, en wat de mogelijkheden zijn om tijdig bij te sturen.

Onderwijs, werk en zorg:

<https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2020/10/30/coronakompas>

Vertrouwen: <https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2020/12/04/coronakompas-vertrouwen>

Corona is een gezondheidskwestie maar ook een sociale kwestie. Essay van Raad voor Volksgezondheid en Samenleving over het verbinden van deze 2 kwesties

Terugkijkend op 2020 en vooruitkijkend naar 2021 wil de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) met hun [eindejaarsessay Coronamoe\(d\)](#) opnieuw benadrukken hoe belangrijk een breder perspectief op de langere termijn is, en hoe urgent het is om daar juist in de beslissingen van nu al rekening mee te houden. *'Verschillende routes worden geschetst die kunnen helpen om in alle moeilijke beslissingen op korte termijn toch ook te koersen op een breder toekomstperspectief. De routes hebben zich gevormd aan de hand van verhalen en voorbeelden van mensen die op allerlei niveaus besluiten moeten nemen. Verhalen en voorbeelden die iedereen een hart onder de riem steken die in deze tijd steeds opnieuw voor lastige keuzes komt te staan. Of dat nu op grote of op kleine schaal is. Geen simpele routekaart van A naar B dus, maar wel stap-voor-stap inspiratie voor onderweg.'*

Nieuwe producten en informatie GOR

Op zoek naar GOR onderzoekers om mee te denken over versnelde METC aanvraag

Het team nazorg van het RIVM is bezig om snel goedkeuring/niet WMO-plichtig verklaring te krijgen van METC voor een onderzoek na rampen. Hiervoor moet nu een aantal scenario's uitgewerkt worden (bv op methode en op soort vragenlijsten) die alvast door METC worden gekeurd. Deze protocollen krijgen dan een slapend karakter en kunnen worden geactiveerd als er in een regio een ramp gebeurt. We zijn op zoek naar meedenkers bij elk scenario zodat de goedgekeurde scenario's en onderzoeksopzet goed aansluiten bij de praktijk. Meld je aan en we nemen in januari contact met je op. Het gaat om een tijdsbesteding van twee keer een uur overleg en een keer meelesen.

De scenario's zijn: terroristisch aanslag, chemische incident, infectieziekte, natuurramp, groot ongeval en stralingsincident. Aanmelden kan bij Elske Marra: elske.marra@rivm.nl

Eerdere nieuwsbrieven

Voorgaande edities van de nieuwsbrief PSH GOR zijn te vinden onderaan de [website van ARQ Kenniscentrum Impact](#).

Heeft u deze nieuwsbrief doorgestuurd gekregen van een collega en wilt u hem ook zelf graag ontvangen? Dat kan. Stuur een mail naar cGM@rivm.nl.

De nieuwsbrief is bedoeld voor medewerkers van GGD, GHOR en de Veiligheidsregio.

Contactgegevens

GGD'en kunnen met vragen of ondersteuningsbehoeften aankloppen bij het coördinatieteam.

Vragen per telefoon:

- PSH-vragen: 06-19915553 (ARQ Kenniscentrum Impact)
- GOR-vragen: 06-51617555 (Martine Mulder)

Vragen per e-mail:

- Vragen over PSH en GOR kunnen per e-mail gesteld worden aan cGM@rivm.nl
- Vragen, opmerkingen of aanvullingen met betrekking tot het IVC kunnen per e-mail gesteld worden aan ivccovid19@arq.org

De leden van het coördinatieteam zijn: Sjef Timmermans, Nannah Tak en Maaïke van den Biggelaar (GGD GHOR Nederland), Wera van Hoof, Charlie Steen, Noor Jansen (ARQ), Michel Dückers (Nivel/ARQ), Martine Mulder (cGM/GGD ZW), Femke de Zwart, Jantien Noorda, Jannie van der Helm, Elske Marra, Jantine Visser, Diane Houweling, Loes Lanting (RIVM/cGM).